

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Khall 31.08.2026 § 182
480/11.01.00.03/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittamiseen kohdistuva vero eli matkailijavero. Veron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Veron tuotto tilitettäisiin kunnalle.

Matkailijavero kohdistuisi kunnan alueella tapahtuvaan majoittamiseen. Veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen riippumatta majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta. Verovelvollinen olisi majoittaja, ja veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun majoittaminen majoitusyksikössä alkaa. Matkailijavero määräytyisi prosenttiosuutena majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta. Kunnanvaltuusto päättäisi veroprosentin suuruuden, joka olisi vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia.

Matkailijaveroon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä. Verovelvollinen laskisi veron määrän ja suorittaisi veron oma-aloitteisesti. Verokausi olisi kalenterikuukausi. Muusta oma-aloitteisesta verotuksesta poiketen matkailijaverotuksessa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin vain niiltä verokausilta, joiden aikana verovelvollisella on ollut veronalaista toimintaa. Veroviranomainen olisi Verohallinto.

Matkailijavero lisäisi niiden kuntien verotuloja, jotka ottavat matkailijaveron käyttöön. Suosituissa matkailukunnissa vero voisi tuottaa miljoonien eurojen verotulot, mutta valtaosassa kuntia mahdollinen verotulolisäys jäisi pieneksi. Koko maan tasolla matkailijaverosta kertyvät verotulot jäisivät todennäköisesti ainakin alkuvaiheessa muutamiin miljooniin euroihin tai enintään pariin kymmeneen miljoonaan euroon.

Veron vaikutukset matkailijamääriin jäisivät todennäköisesti suhteellisen pieniksi. Kunnallisena verona matkailijavero kohdentuisi kuitenkin eri tavoin kuntien alueilla tapahtuvaan matkailutoimintaan ja matkailuyrityksiin, joten veron vaikutus matkailuun voi eri kunnissa vaihdella huomattavasti. Veron kunnallinen soveltaminen saattaa aiheuttaa vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuasetelmaan. Matkailijaveron lisäisi myös majoituspalvelujen tarjoajien sääntelytaakkaa sekä aiheuttaisi hallinnollista työtä ja kustannuksia Verohallinnolle sekä veron käyttöönottaville kunnille.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin viittaussäännösten päivittämiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2027. Matkailijaveroa kuitenkin sovellettaisiin ensimmäistä kertaa vuoden 2028 alusta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2025 puoliväliriihessä Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Kirjaus sisältyy [Pohjoisen Suomen ohjelmaan](#), joka valmisteltiin valtioneuvoston kanslian johdolla ja jonka toimenpiteisiin matkailijaveron kokeilu kytkeytyy kestäväen matkailun edistämisen välineenä.

Valtiovarainministeriö käynnisti syksyllä 2025 esiselvitystyön, jonka tavoitteena oli arvioida Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelukirjauksen mukaisesti alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä ja tunnistaa alustavia vaikutuksia. Osana esivalmistelua valtiovarainministeriö järjesti avoimen verkkokuulemisen, jonka kautta kartoitettiin näkemyksiä matkailijaverosta Suomessa. Esivalmistelun päätteeksi valtiovarainministeriö julkaisi 17.4.2026 arviomuistion ”Alueellinen matkailijavero Suomessa; Arviomuistio veron toteuttamisedellytyksistä” (valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:12).

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2026 kehysriihen yhteydessä jatkaa alueellisen matkailijaveron lainvalmistelua.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa se, että kunnat voivat halutessaan ottaa käyttöön alueellaan tapahtuvasta vastikkeellisesta majoittamisesta suoritettavan matkailijaveron. Veron kautta kunnilla on mahdollista kerätä matkailusta yleiskatteellisia verotuloja, jotka tilitettäisiin veron käyttöönottaneelle kunnalle.

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM157:00/2025> - Linkki säädösvalmisteluhankkeen hankesivuille

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-386-1> - Alueellinen matkailijavero Suomessa : Arviomuistio veron toteuttamisedellytyksistä

<https://vm.fi/matkailijavero> - Hankesivu valtiovarainministeriön verkkosivuilla: Matkailijavero

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kuhmon kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi matkailijaverolaiksi. Kaupunki viittaa aikaisempaan lausuntoonsa alueellisen matkailijaveron valmistelusta ja toteaa edelleen pitävänsä tärkeänä

sitä, että mahdollinen matkailijavero perustuu kuntien vapaaehtoisuuteen ja kunnalliseen itsehallintoon.

Kuhmon kaupunki pitää myönteisenä sitä, että ehdotettu laki antaisi kunnille mahdollisuuden päättää itse matkailijaveron käyttöönotosta. Matkailun merkitys, rakenne ja kehitysvaihe vaihtelevat huomattavasti eri puolilla Suomea, minkä vuoksi valtakunnallisesti yhdenmukainen ratkaisu ei sovellu kaikille kunnille. Kuntien tulee voida arvioida matkailijaveron käyttöönoton tarkoituksenmukaisuutta omien olosuhteidensa, matkailuelinkeinonsa kehitysvaiheen sekä kilpailutilanteensa perusteella.

Kuhmossa matkailu on kasvava elinkeino, mutta sen kehitysvaihe poikkeaa Suomen suurimmista matkailukunnista. Tämän vuoksi Kuhmon kaupungin näkemyksen mukaan matkailijaveron käyttöönotto ei tällä hetkellä ole kaupungissa tarkoituksenmukainen toimenpide. Kaupunki katsoo, että matkailijavero voi joissakin kunnissa muodostaa perustellun keinon kerätä lisätuloja matkailun aiheuttamien kustannusten kattamiseen ja matkailua palvelevan infrastruktuurin kehittämiseen, mutta kehittyvillä matkailualueilla verolla voi olla myös kielteisiä vaikutuksia matkailun kasvuun ja yritysten kilpailukykyyn.

Kuhmon kaupunki pitää perusteltuna, että veron tuotot tilitetään täysimääräisesti sille kunnalle, jossa majoittuminen tapahtuu. Samalla kaupunki korostaa, että kunnille tulee säilyttää mahdollisimman laaja harkintavalta matkailijaveron käytössä, käyttöönotossa ja mahdollisessa käytöstä poistamisessa. Tämä tukee kunnallista itsehallintoa ja mahdollistaa paikallisten olosuhteiden huomioon ottamisen päätöksenteossa.

Kaupunki pitää lähtökohtaisesti perusteltuna sitä, että vero kohdistuu kaikkeen tilapäiseen ja vastikkeelliseen majoittamiseen riippumatta majoitusmuodosta. Ratkaisu tukee kilpailuneutraalisuutta eri majoitusmuotojen välillä ja vähentää riskiä siitä, että verotus ohjaisi kysyntää eri majoituskanavien välillä verotuksellisista syistä.

Kuhmon kaupunki kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että ehdotettu malli lisää erityisesti pienten majoitusyritysten sekä yksityisten majoittajien hallinnollista taakkaa. Veron toimeenpanossa tulee varmistaa, että ilmoittamis- ja maksamismenettelyt ovat mahdollisimman yksinkertaisia ja että Verohallinnon ohjeistus tukee tehokkaasti verovelvollisten mahdollisuuksia täyttää velvoitteensa.

Kaupunki toteaa lisäksi, että esityksessä säädetty 2–5 prosentin verovaihteluväli jättää kunnille harkintavaltaa, mutta mahdollisuutta myös tätä alempaan verotasoon olisi ollut perusteltua arvioida. Alempi vähimmäisprosentti olisi mahdollistanut matkailijaveron erittäin maltillisen käyttöönoton niissä kunnissa, joissa matkailun kilpailukyky on erityisen herkkä hintamuutoksille.

Kuhmon kaupunki kannattaa ehdotettua mallia siltä osin, että matkailijavero on kunnille vapaaehtoinen ja perustuu kunnalliseen päätöksentekoon. Kaupunki arvioi kuitenkin, ettei matkailijaveron käyttöönotto ole Kuhmossa tällä hetkellä tarkoituksenmukaista matkailuelinkeinon kehitysvaihe huomioon ottaen. Tulevaisuudessa matkailijavero voi muodostaa käyttökelpoisen välineen matkailun kasvun myötä lisääntyvien kustannusten kattamiseen ja matkailua

tukevien investointien rahoittamiseen. Kaupunki pitää tärkeänä, että lain vaikutuksia seurataan systemaattisesti ja että kunnille säilyy jatkossakin täysi oikeus päättää veron käyttöönotosta, verotasosta sekä veron käytön jatkamisesta tai lopettamisesta.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.